

LIPOVEC

Noviny obce Horné Srnie • lipovec@hornesrnie.sk • ročník XXXII • 3/2024

Prvý školský deň bol výnimočný najmä pre najmladších žiakov - prvákov. Tí si okrem zážitkov z nového prostredia odniesli zo školy aj darček od starostu obce Juraja Húserku, a to knihu z pera miestnej autorky Patrície Tallovej. FOTO: DOMINIKA MYNÁŘOVÁ

Srnanský guláš

Lýdia Murárová

V sobotu 10. augusta sa uskutočnil druhý ročník súťaže vo varení guláša vo voľnom štýle Srnanský guláš. Táto obecná akcia, ktorá sa už tradične koná v miestnom parku, prilákala domácich i cezpoľných návštevníkov a dvanásť nadšených tímov, ktoré sa pustili do varenia obľúbenej slovenskej pochúťky.

Súťaž vo varení guláša bola rozdelená do niekoľkých fáz, počas ktorých si každý tím musel poradiť s prípravou ingrediencií a samotným varením guláša. Porota bola zložená zo zaujímavej zmesi ľudí. Traja boli vybraní organizátormi už vopred: legenda srnanského športu Zdenko Lipták, Jozef Bartalos - dlhoročný telocvikár z našej základnej školy, ktorý sa napriek dôchodkovému veku rád vracia do našej obce, a starosta obce Juraj Húserka. Jedného šťastlivca zavolali z publika. Posledný člen bol zvolený trochu netradičným spôsobom - stal sa ním ten, kto ako prvý dobehol na vyhlásenie, čím sa postaral o nečakanú zábavnú vložku.

Počas celého dňa panovala na podujatí uvoľnená a priateľská atmosféra. Pre deti boli pripravené rôzne sprievodné aktivity, ktoré im poskytli množstvo zábavy. Skákacie hrady, cukrová

vata, balančné hry a kolotoče sa stali stredobodom pozornosti najmladších účastníkov, zatiaľ čo dospelí mohli nerušene sledovať priebeh súťaže alebo si vychutnať pohostenie v podobe tradičného guláša a hotdogov, ktoré boli k dispozícii v stánku.

Hudobný program doplnil celkovú atmosféru podujatia. O sprievodné tóny sa postarala Hornosrnianska dychovka a kapela Susedia.

Súťaž vyvrcholila v poobedných hodinách, keď porota po dôkladnom hodnotení vyhlásila víťazov. Hoci všetky tímy odvedli skvelú prácu a každý guláš mal svoje špecifické čaro, víťazom sa nakoniec stal tím "Luboš a Evka Újazd", ktorých guláš zaujal porotu svojou bohatou chuťou a originálnymi ingredienciami. Druhé miesto patrilo tímu Stavbári s kapitánom Andrejom Miklátkom a na treťom skončili Hujerovci pod vedením Borisa Šupíka.

Srnanský guláš 2024 tak opäť dokázal, že ide o obľúbenú akciu, ktorá spája občanov a poskytuje priestor na spoločné stretnutia, súťaženie a zábavu. Tento rok sa podujatie vydalo a už teraz sa mnohí tešia na ďalší ročník, ktorý určite prinesie nové prekvapenia a chutné zážitky.

Guláš od Hujerovcov porote chutil, získali 3. miesto.

FOTO: LÝDIA MURÁROVÁ

Aj malé zmeny môžu zlepšiť život

Nie každý projekt musí byť veľkolepý, aby mal pozitívny vplyv na našu obec. Často sú to práve malé úpravy, ktoré dokážu zlepšiť každodenný život nás všetkých. Nové lavičky, vyčistený potok či oprava rozbitého kanála sú len príkladmi drobných vylepšení, ktoré prinášajú väčší komfort a pohodlie.

Lýdia Murárová

Za všetkými týmito zmenami však stoja ľudia, väčšinou vedenie obce, ktoré plánuje a realizuje tieto malé projekty, aby sa naša dedina stala krajším a príjemnejším miestom na život. Aj keď sa tieto snahy často prehliadajú, ich význam je pre mnohých z nás zjavný.

Nedávno sme malé zmeny začali zverejňovať na facebookovej stránke obce (www.facebook.com/hornesrnie). Pre tých z vás, ktorí na FB nie ste, ich uverejňujeme aj v Lipovci. Lebo každá maličkosť má význam a každý nápad posúva našu obec vpred.

Obnovili sme zanedbané a zarastené miesto na Lánoch, pôvodne určené na oddych. Odpočinkové miesto bolo vybudované v roku 2014 v rámci projektu Revitalizácia a koncepcia zelene na priamej hranici Horné Srnie/

Brumov-Bylnice. Celá plocha bola nedávno dôkladne vyčistená, čo prinieslo do tohto priestoru nový život. Navyše, v blízkosti teraz vedie aj nová cyklotrasa, takže obyvatelia obce i cyklisti sa môžu zastaviť a posediť si v krásnom prostredí.

Nezabúdame ani na odľahlejšie časti našej obce. Pomocou bagra sme vyčistili potôčik Za vodou, ktorý bol znečistený nánosmi zeminy a náletovými rastlinami. Práce prebehli efektívne a potôčik je teraz opäť prietochý, čo prispeje k lepšiemu odvodňovaniu okolia a prevencii záplav.

Knižná budka v parku už prežila svoje a podpísal sa na nej čas. Preto si zaslúžila nový náter a renováciu, aby bola opäť pekná a odolná voči počasiu.

Ak bývate v blízkosti Horného konca, určite ste si všimli mrežu, ktorá dlhodobo spôsobovala

problémy a ohrozovala bezpečnosť. Trasa je frekventovaná najmä počas školského roka, využívajú ju škôlkari i školáci. S cieľom zvýšiť bezpečnosť, najmä pre malých cyklistov, poslanec Ľuboš Urban navrhol novú mrežu, ktorú sme následne vyrobili so špeciálnym ohľadom na ich potreby.

Aj časti mimo centra obce potrebujú starostlivosť. Prečistením rigolu a priepustu sme zabránili zaplavovaniu cyklotrasy v časti pod cyklozrubom.

Pri vstupe na Lány sme vybudovali dva odvodňovacie

žľaby. Sú navrhnuté tak, aby efektívne odvádzali dažďovú vodu spolu s naplaveninami. Vďaka tomuto riešeniu sa zvýšila bezpečnosť a komfort obyvateľov dediny aj počas nepriaznivého počasia.

FOTO: AUTORKA

Otázky na starostu

Parkovanie na Železničnej ulici je už teraz komplikované a s príchodom nového lekára sa situácia ešte zhorší. Bude obec nejako riešiť tento problém? Nemohlo by sa aspoň vybudovať parkovisko pre obyvateľov susednej bytovky na trávinatej ploche?

Sme si vedomí problému s parkovaním na Železničnej ulici. Žiaľ, obec v tejto lokalite nevládni žiadne pozemky, ktoré by mohli byť využité na vybudovanie parkoviska.

Pozemok pred susednou bytovkou patrí vlastníkom bytov.

Obec sa obráti na dopravného inžiniera, aby zistila, či je možné preorganizovať dopravu na Železničnej ulici s cieľom získať viac parkovacích miest.

Pri návšteve cintorína si všimam, že chodníky a uličky medzi hrobovými miestami sú zarastené burinou. Stará sa obec o tieto priestory?

Zamestnanci obecného úradu aj aktívni pracovníci cintorín pravidelne čistia – odburiňujú a na chodníkypoužívajú postrek. Dávam však do pozornosti, že nájomcovia hrobových miest majú povinnosť starať sa o prenajaté hrobové miesto, a to podľa nájomnej zmluvy, článok IV Podmienky nájmu, bod 2. Nájomca je povinný, písm. b) „udržiavať prenajaté hrobové miesto a jeho bezprostredné okolie v čistote a poriadku na vlastné náklady.“ O povinnosti udržiavať hrobové miesto v adekvátnom stave hovorí aj Prevádzkový poriadok pohrebísk na území obce Horné Srnie: „...nájomca je povinný udržiavať hrobové miesto v riadnom stave, musí byť najmä pokosené, odburinené, očistené od rôznych nánosov a pomníky musia byť osadené tak, aby neohrozovali iných návštevníkov...“

Som obyvateľom bytovky Za kostolom.

Nemám garáž a situácia s parkovaním sa zhoršuje. Pozemky okolo bytovky sú obecné, bolo by možné vybudovať na trávinatej ploche parkovisko, príp. pozemok odkúpiť a zriadiť si parkovisko na vlastné náklady?

Obec neplánuje predaj pozemkov, ktoré sú pre ňu strategicky dôležité.

Problémy s parkovaním sú spôsobené predovšetkým tým, že majitelia rodinných domov nevyužívajú svoje dvory na parkovanie áut.

Preto apelujem na obyvateľov rodinných domov, aby parkovali autá vo svojich dvoroch a tým zlepšili podmienky v uliciach našej obce.

Na priechode pre chodcov z ulice Rozmarínová do parku sú 2 uzávery (vody alebo plynu), okolo ktorých sa vytvorili veľké jamy. Je to nebezpečné najmä pre chodcov, korčuliarov a pod. Bolo by možné to opraviť?

V blízkej dobe plánujeme opravy kanalizačných vpustí v obci a pri tejto príležitosti opravíme aj dané miesto.

Ako dopadla diagnostika mosta? Je plánovaná jeho rekonštrukcia?

Technický stav mostov sa posudzuje na základe sedemstupňovej škály, ktorá hodnotí ich technický stav. Podľa diagnostiky je hlavný most v obci aktuálne zaradený do piateho stupňa. Na základe záverečnej správy z diagnostiky musíme teraz zabezpečiť prípravu projektovej dokumentácie na jeho rekonštrukciu.

Začali sme rokovať aj s Ministerstvom dopravy a výstavby Slovenskej republiky a budeme sa snažiť zabezpečiť financovanie rekonštrukcie mosta.

Svoje otázky môžete posilať na urad@hornesrnie.sk

Úprava hrobového miesta: postup a nájomné

Lenka Papierníková

Postup

1. Občan si podá žiadosť o úpravu hrobového miesta (tlačivo si môžete vyzdvihnúť na obecnú úradu alebo stiahnuť z obecnej stránky <https://www.hornesrnie.sk/zverejnovanie/vzory-tlaciv/>. Názov tlačiva je „Žiadosť o úpravu hrobu“.
2. Vypísané tlačivo s pečiatkou kamenára doručí občan na obecný úrad.
3. Obecný úrad udelí súhlas/nesúhlas s úpravou hrobového miesta, ktorý bude občanovi doručený na adresu trvalého pobytu.
4. Úprava hrobového miesta sa môže začať až po udelení súhlasu!

Výška nájomného za hrobové miesto

Detský hrob: 17 eur	Dvojhrob: 50 eur
Urnové miesto: 17 eur	Trojhrob: 83 eur
Jednohrob: 33 eur	Hrobka: 50 eur

Nájomné sa uhrádza na dobu 10 rokov. V 10. roku, spravidla v mesiaci august, prídu nájomcovi nové údaje k platbe na ďalších 10 rokov.

Žiadame občanov, aby prenajaté hrobové miesta a jeho bezprostredné okolie udržiavali v riadnom stave, musia byť pokosené, odburinené, očistené od rôznych nánosov a pomníky musia byť osadené tak, aby neohrozovali iných návštevníkov!

Informácie k hrobovým miestam poskytuje:

Lenka Papierníková
Kancelária č.1, prízemie
lenka.papiernikova@hornesrnie.sk
032/6588 205

Z rokovaní obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo v Hornom Srní na svojich zasadnutiach v dňoch 23.4.2024 a 25.6.2024:

Silvia Kebisková
Obecný úrad

ZOBRALO NA VEDOMIE

1. Vyhodnotenie pripomienok a stanovísk z prerokovania Návrhu ÚPN-O.
2. Návrh ZaD č.1 ÚPN-O Horné Srnie, upravený podľa akceptovaných stanovísk a pripomienok obdržaných v čase prerokovania Návrhu ZaD č.1 ÚPN-O v zmysle §22 zák. č. 50/1976 Zb.- Stavebného zákona, v znení do 31.4.2024 (ďalej Stavebný zákon).
3. Stanovisko Regionálneho úradu pre územné plánovanie a výstavbu Trenčín, podľa §25 Stavebného zákona, číslo OU-TN-OVBP1-2024/000615-02316478/2024, zo dňa 19.6.2024, ktorým odporúča schválenie ZaD č.1 ÚPN-O Horné Srnie.
4. Stanovisko hlavného kontrolóra obce k záverečnému účtu obce za rok 2023.
5. Správu audítora k účtovnej závierke obce za rok 2023.
6. Správu hlavného kontrolóra obce z kontroly čerpania a vyúčtovania dotácií z rozpočtu obce Horné Srnie organizáciám za rozpočtový rok 2023.

SCHVÁLILO

1. Všeobecne záväzné nariadenie obce Horné Srnie č. 3/2024 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Horné Srnie.
2. Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja strategicko-plánovacieho regiónu Dubnicko-Ilavsko pre roky 2023-2030.
3. Akčný plán Obce Horné Srnie ako Prílohu č.1.
4. Ukončenie platnosti dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horné Srnie 2014 – 2020.
5. Prenájom časti pozemku KN parc.č. 3328/1, druh pozemku: trvalý trávnatý porast, celková výmera 3088 m², výmera prenajímanej časti: 1255 m² z dôvodov hodných osobitného zreteľa na dobu neurčitú pre nájomcu: Ing. Štefan Čech, Pod Zábrehom 216/30, 914 42 Horné Srnie za cenu nájmu 92,- eur ročne v zmysle Odborného stanovenia hodnoty nájmu vypracovaného Ing. Jurajom Sedláčkom, znalcom v odbore stavebníctvo.

Dôvody hodné osobitného zreteľa: V súlade s čl. 14 ods. 5 písm. b) - nehnuteľnosť susediaca s pozemkom vo vlastníctve žiadateľa, aj keď svojím umiestnením a využitím netvorí neoddeliteľný celok - a písm. f) - majetok s nízkou hodnotou - Zásad hospodárstva s majetkom obce Horné

Srnie. Pozemok susediaci s pozemkom žiadateľa. Pozemok je neudržiavaný, zarastený náletovými drevinami a jeho kultivácia a udržiavanie by pre obec predstavovali vysoké náklady. V súčasnej dobe obec nemá pre daný pozemok žiadne využitie.

6. Uzatvorenie zmluvy o dielo na vypracovanie a vykonanie Projektu pozemkových úprav - Projekt pozemkových úprav, lokalita: Pod Vrškom, so zjednodušenou dokumentáciou v katastrálnom území Horné Srnie, Obec Horné Srnie, názov JPÚ Horné Srnie Pod Vrškom o výmere obvodu projektu cca 4,6 ha s firmou GEOMETRA Trenčín s.r.o., Námestie sv. Anny 21, 911 01 Trenčín, IČO: 36329347 so zmluvnou cenou 30 000,- eur.
 7. Uzatvorenie mandátnej zmluvy na výkon stavebného dozoru v súvislosti s realizáciou stavby: „Realizácia časti návrhov priestorového usporiadania vyplývajúca z pozemkových úprav v obci Horné Srnie „ s firmou RE-DIST s.r.o., Soblahovská 7262, 911 01 Trenčín, IČO: 36 778 117 so zmluvnou cenou 15 000,- eur.
 8. Uzatvorenie dodatku č. 3 k Zmluve o nájme nebytových priestorov zo 17.12.2015 so znížením mesačného paušálu za energie s firmou catering servis s.r.o., Jozefa Lacu 1539/27, 914 41 Nemšová, IČO: 547147024 s účinnosťou od 1.5.2024.
 9. V súlade s článkom 2 ods. 1 písm. g) a článkom ods. 1 písm. e) poskytnutie jednorazovej sociálnej dávky vo výške 50,- eur.
 10. Uzatvorenie zmluvy/vystavenie objednávky na realizáciu zákazky „Oprava havarijného stavu poddašia dvoch pavilónov materskej školy v Hornom Srní“ na základe výsledkov realizovaného prieskumu trhu na zákazku s nízkou hodnotou s firmou MIPE Invest s.r.o., Obežná 8190/7, 010 08 Žilina, IČO: 36837075 so zmluvnou cenou 15 901,92 eur.
 11. Zmeny a doplnky č.1 Územného plánu obce Horné Srnie, v zmysle §26 a §27 ods.3 Stavebného zákona.
- Predmetom Zmien a doplnkov č.1 ÚPN-O Horné Srnie je:
- Lok.č. 2 Pod vrškom zmena plochy záhradkárskych chat v schválenej územnoplánovacej dokumentácii (ďalej ÚPD) na plochy bývania v rodinných domoch, prestavbu cesty na parametre MK funkčnej triedy C3 kat. 6,5/40 a napojenie na sieť TI
- Lok.č. 3 Na Kútiku zmena plochy OV v schválenej ÚPD na plochy bývania v rodinných

domoch a plochu individuálnej chatovej rekreácie, so zachovaním nelesnej drevinovej zelene

Lok.č. 4 Potok zmena poľnohospodárskej plochy v schválenej ÚPD na plochy individuálnej chatovej rekreácie, so zachovaním nelesnej drevinovej zelene

Lok.č. 5 Lazy zmena poľnohospodárskej plochy a krajinnnej zelene v schválenej ÚPD na plochy individuálnej chatovej rekreácie, so zachovaním nelesnej drevinovej zelene a prestavbu cesty na spevnenú účelovú cestu

Lok.č. 6 Dráhy zmena časti plôch záhradkárskej rekreácie v schválenej ÚPD na plochy individuálnej chatovej rekreácie mimo ochranných pásiem cesty I.tr. a železnice a prestavbu ciest na spevnené účelové cesty

Lok.č. 7 Zábava zmena poľnohospodárskej plochy a krajinnnej zelene v schválenej ÚPD na plochu rodinného domu a funkcie ovocného sadu

Lok.č. 8 Čakanov zmena poľnohospodárskej plochy a krajinnnej zelene v schválenej ÚPD na plochu pre individuálnu chatovú rekreáciu

Poznámka: lok. č.1- Bologová bola z predmetu ZaD č.1 ÚPN-O Horné Srnie vylúčená na základe výsledkov prerokovania podľa §22 Stavebného zákona.

12. Záverečný účet obce a celoročné hospodárenie za rok 2023 bez výhrad.

13. Použitie prebytku rozpočtového hospodárenia na tvorbu rezervného fondu vo výške 233 479,13 eur.

14. Rozpočtové opatrenie č. 1/2024 podľa predloženého návrhu.

15. prenájom nebytových priestorov o výmere 40,80 m² na 1. poschodí v budove Zdravotného strediska v Hornom Srní, Železničná 164/11, parc.č. 1635/37 v k.ú. Horné Srnie z dôvodov hodných osobitného zreteľa na dobu neurčitú pre nájomcu: Bc. Denisa Hruštincová Uhrínová, Duklianska 668/21, 914 41 Nemšová, IČO: 55849695. Priestory budú slúžiť na prevádzku masérskych služieb.

Dôvody hodné osobitného zreteľa: V súlade s čl. 14 ods. 5 písm. h) - nájom nebytových priestorov pre účely sociálnych, školských, zdravotníckych a iných verejnoprospešných služieb a i) - nebytové priestory, pri ktorých bola ukončená doba nájmu a nájomca má záujem o predĺženie - Zásad hospodárstva s majetkom obce Horné Srnie. Nebytové priestory sú nájomníckou v súčasnej dobe

využívané na účely prevádzky masérskych služieb. Nájom končí ku dňu 1.7.2024, nájomníčka požiadala o predĺženie nájomnej zmluvy. Jej služby sú v obci žiadané a využívané.

16. prenájom nebytových priestorov o výmere 66,92 m² na prízemí v budove Zdravotného strediska v Hornom Srní, Železničná 164/11, parc.č. 1635/37 v k.ú. Horné Srnie z dôvodov hodných osobitného zreteľa na dobu neurčitú pre nájomcu: NIT-RAM s.r.o., Kvášovec 4440/45, 018 41 Dubnica nad Váhom, IČO: 43852301. Priestory budú slúžiť na prevádzku ambulancie všeobecného lekára pre dospelých.

Dôvody hodné osobitného zreteľa: V súlade s čl. 14 ods. 5 písm. a) - majetok dlhodobu užívaný nájomcom, h) - nájom nebytových priestorov pre účely sociálnych, školských, zdravotníckych a iných verejnoprospešných služieb a j) - nájom nehnuteľnosti o výmere menšej ako 200 m² - Zásad hospodárstva s majetkom obce Horné Srnie. Nebytové priestory sú MUDr. Martinom Šebíkom v súčasnej dobe využívané na účely prevádzkovania ambulancie všeobecného lekára pre dospelých. Dochádza k zmene výmery prenajatých priestorov z dôvodov prenechania jednej miestnosti pre lekára pre deti a dorast.

17. prenájom nebytových priestorov o výmere 129,06 m² na prízemí v budove Zdravotného strediska v Hornom Srní, Železničná 164/15, parc.č. 1635/37 v k.ú. Horné Srnie z dôvodov hodných osobitného zreteľa na dobu neurčitú pre nájomcu: Sanife s.r.o., Železničná 164/15, 914 42 Horné Srnie, IČO: 56290080. Priestory budú slúžiť na prevádzku ambulancie pre deti a dorast.

Dôvody hodné osobitného zreteľa: V súlade s čl. 14 ods. 5 písm. a) - majetok dlhodobu užívaný nájomcom, h) - nájom nebytových priestorov pre účely sociálnych, školských, zdravotníckych a iných verejnoprospešných služieb a j) - nájom nehnuteľnosti o výmere menšej ako 200 m² - Zásad hospodárstva s majetkom obce Horné Srnie. Nebytové priestory sú MUDr. Martinom Zavřelom

v súčasnej dobe využívané na účely prevádzkovania ambulancie pre deti a dorast. Nájomca mení právnu formu na spoločnosť s ručením obmedzeným, dochádza teda k formálnej zmene nájomcu a zároveň má záujem o rozšírenie prenájmu o jednu miestnosť z dôvodu vysokého záujmu o využívanie jeho služieb.

18. prenájom časti pozemku KN parc.č. 1194/16, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, celková výmera 291 m², výmera prenajímanej časti: 25 m² z dôvodov hodných osobitného zreteľa na dobu neurčitú pre nájomcu: Barbora Tináková, Dúbravská 913/2, 914 42 Horné Srnie. Žiadateľka je povinná k uztvoreniu nájomnej zmluvy predložiť geometrické a polohové určenie, ktoré bude prílohou zmluvy.

Dôvody hodné osobitného zreteľa: V súlade s čl. 14 ods. 5 písm. b) - nehnuteľnosť susediaca s pozemkom vo vlastníctve žiadateľa, aj keď svojím umiestnením a využitím netvorí neoddeliteľný celok, d) - nehnuteľnosť s malou výmerou a j) - nájom nehnuteľnosti o výmere menšej ako 200 m² - Zásad hospodárstva s majetkom obce Horné Srnie. Pozemok susediaci s pozemkom žiadateľa. Pozemok je dlhodobu užívaný ako odstavná plocha pre automobil. V súčasnej dobe obec nemá pre daný pozemok žiadne využitie.

19. Plán činnosti hlavného kontrolóra obce na 2. polrok 2024.

UZNIESLO SA

na Všeobecne záväznom nariadení (VZN) obce číslo 4/2024, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ZaD č.1 ÚPN-O Horné Srnie. VZN č. 4/2024 upravuje, dopĺňa a mení VZN č. 3/2015 zo dňa 09.04.2015, ktorým bola vyhlásená záväzná časť Územného plánu obce Horné Srnie.

V tomto prehľade sú vypísané a zhrnuté len najdôležitejšie body uznesení. Presné znenie uznesení a kompletne zápisnice zo zasadnutí OZ spolu s výpismi z hlasovania poslancov sú k dispozícii k nahliadnutiu na Obecnom úrade v Hornom Srní, ako i na internetovej stránke obce - www.hornesrnie.sk.

Svoje články a námety posielajte na adresu lipovec@hornesrnie.sk

Keď som chodila na základnú školu, tak niektoré očkovaní žiakov prebiehali v škole a nie na zdravotnom stredisku. Písal sa rok 1970. V jedno ráno nám oznámili, že v ten deň pôjdeme na plánované očkovanie. V triede nastal šum, niektorí z nás sa určite aj báli. Ale to sme ešte nevedeli, že náš spolužiak, ktorý patril medzi tých vymyselníkov, sa bude báť najviac. Počas vyučovania nás pani učiteľka všetkých zobrala a sprevádzala na očkovanie, ktoré sa konalo v terajšej krojovni. Na chodbe sme zostali čakať a po pár minútach nás zavolali. Dovnútra chodilo viacero spolužiakov naraz. A tento náš vymyselník, o ktorom sme si mysleli, že sa ničoho nebojí, zrazu, keď sa nikto nepozeral, tak vyskočil cez chodbové okno von do areálu školy. Keď si to moji dvaja spolužiaci všimli, tak vyskočili za ním a začali ho naháňať. Naháňali ho po celom areáli a chytili ho až na cintoríne. Pani učiteľka z diaľky sledovala, ako moji dvaja spolužiaci toho vymyselníka dolapili. Z cintorína ho pekne krásne dovedla naspäť, kde ho aj tak pán doktor zaočkoval. A myslím si, že ho pani učiteľka aj rázne napomenula. Ale tento útek mu pred injekciou nepomohol.

Zuzka D.

FOTO: ARCHÍV FRANTIŠKA KUBÍČKA

Za školských čias môjho dedka bolo dobre a hlavne veselšie ako dnes. Chodili na rôzne krúžky, napr. športové hry, turistiku, spevácky a iné aktivity. Mávali aj rôzne pozemky, kde sa učili sadiť, pestovať a starať sa o zeleninu na záhradách. Zbierali šípky, ale aj všelijaké listy liečivých a obyčajných rastlín, z ktorých na prírodopise robili herbáre. Veselo im bývalo hlavne na pionierskych schôdzkach.

Veselá príhoda: Keď sa môjmu dedkovi a jeho susedovi v lavici nechcelo písať diktát, dedko ho buchol do nosa. Hneď sa mu spustila z nosa krv a oni museli rýchlo opustiť triedu a ísť na WC.

Olívia Savková
spomienky dedka
Františka Kubíčka

Keď som chodil do školy II

Začala sa škola. Nové povinnosti, učenie, písomky, krúžky, ale aj zábava, kamarátstva, nové zážitky. Prinášame vám pokračovanie z minulého čísla, spomienky tých, ktorí už školské časy majú dávno za sebou. Tie pri príležitosti 90. výročia školy zozbierali od svojich rodičov, starých a prastarých rodičov naši deviataci. A verte či nie, prevládajú tie veselé.

Moja babka chodila v roku 1957 do tretej triedy. Vtedy sa ešte učilo za kostolom, tam, kde sú dnes garáže. V lete aj v zime počas prestávok museli byť žiaci vonku. Občas pracovali na poliach. Chlapci raz našli na lúke mŕtveho zajaca. Deti si nevedomili, že zajac mohol prenášať nebezpečné choroby a priniesli ho pred triedu. Pán učiteľ Muška zbadal skupinku detí, tak išiel zistiť, čo sa stalo. Učiteľ si všimol mŕtveho zajaca ležiaceho na zemi. Traja chlapci, ktorí ho priniesli, sa priznali a dostali bohatú výplatu palicou, prehnutí na lavici.

Sebastian Šimák
spomienky babky Terézie
Kebískovej

FOTO: ARCHÍV ZDENKA LIPTÁKA

Môj dedko sa volá Zdenko Lipták a základnú školu v Hornom Srní navštevoval v rokoch 1963 – 1972. Od šiestej po deviatu triedu navštevoval divadelný krúžok pod vedením súdružky učiteľky Vavrušovej. Každý rok nacvičovali jedno divadelné predstavenie. Dedko na to rád spomína, lebo tam zažil kopu krásnych zážitkov. V šiestej a siedmej triede ich učil prírodopis súdruh učiteľ Titko. Cez všetky prestávky pred ostatnými hodinami sa naháňali a robili hlúposti. Len pred prírodopisom každý sedel v lavici a opakoval si poctivo učivo. Súdruh učiteľ bol veľmi prísny a mal špeciálny spôsob skúšania. Kto nevedel odpovedať na jeho otázku, dostal ukazovátkom po zadku. Vďaka takémuto postupu sa trieda vzorne učila prírodopis. Dedko rád spomína na súdruha

učiteľa Jantoláka, ktorý ich učil telocvik. Vďaka nemu sa dedko naučil hrať basketbal. Zúčastnili sa na viacerých turnajoch medzi školami. Mávali aj školské turnaje. Už ako ôsmaci dokázali vyhrať nad deviatkami. Spolu so spolužiakom Palom Šimkom hrávali v prvej päťke za školu. Pán Jantolák ho naučil hrať aj futbal. Za 1. miesto dostali drahú futbalovú loptu a cenu za najlepšieho strelca vyhrával Pavol Šimko, ktorý dostal pekný vlnený svetník.

Dedko je vášnivý tréner basketbalu v našej škole. Dodnes sa venuje kanoistike, dokonca má založený kanoistický klub Delfín v Hornom Srní, s ktorým mu pomáha môj tato. Veľmi ho obdivujem zato, že aj v tomto veku športuje a aktívne sa venuje vnúčatám. ĎAKUJEM TI, DEDKO.

Júlia Liptáková

Narodila som sa v r. 1956. Keď sme boli zlí, pán učiteľ Muška nás potrestal tak, že sme sa mali postaviť s predpaženými rukami alebo sme dostali paličkou po dlaniach. Väčšinou, keď sme nemali domácu úlohu alebo sme vyrušovali na hodine, ostávali sme po škole. Raz nám pani učiteľka Knotková dala spraviť na telocviku 100 drepov, lebo sme opäť boli zlí. Na výtvarnej výchove nám dal pán učiteľ Rajčí nakresliť obrázok a my sme samozrejme nevedeli, ako to nakresliť, tak nám napadlo, že oslovíme jedného maturanta zo strednej stavebnej školy. Ten to nakreslil mne a asi ďalším piatim ľuďom. Po čase nám na to učiteľ prišiel,

no my sme zatĺkali, ale neskôr sme sa už k tomu priznali. Našťastie sme z toho nemali zle, aj keď sa nám vyhrážal dvojkou zo správania.

Izabella Šedivá
spomienky babky Jozefíny
Kebískovej

Moja babka Anna Kebísková (Tvrdoňová) má 77 rokov. Keď chodila do školy, tak sa ešte učila v škole, ktorá bola v parku. Učil ju pán Hell a hovoril, že keď nebude poslúchať, tak ju zamkne do kachlovca (miestnosť, v ktorej bývalo uhlie) aj so spolužiakmi. Cez vyučovanie niekedy musela ísť strážiť pani učiteľke deti na slobodárku. Moja babka nerada písala slohy. Keď nemala úlohu, tak si ju v škole cez prestávku napísala, keď ju nestihla, dostala päťku ako aj dnes. Po škole chodila aj na krúžky, napr. robila cviky na bradlách.

Jakub Kebísek

FOTO: ARCHÍV JOZEFÍNY KEBÍSKOVEJ

Postup pri výrube stromu

Výrub stromu **v intraviláne** obce – občan podáva žiadosť na Obecný úrad Horné Srnie

Výrub stromu **v extraviláne** obce – občan podáva žiadosť na Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Postup pri výrube stromu v intraviláne:

- Občan si podá žiadosť o výrub stromu/stromov na Obecný úrad Horné Srnie.
Prílohy k žiadosti: fotky, katastrálna mapa, list vlastníctva + zaplatenie správneho poplatku FO 10 eur, právnická osoba 100 eur. Tlačivo si môžete vyzdvihnúť na obecnom úrade alebo stiahnuť z obecnej stránky <https://www.hornesrnie.sk/zverejnovanie/vzory-tlaciv/>. Názov tlačiva je „Žiadosť o výrub drevín“.
- Pri podaní žiadosti si dohodneme termín obhliadky.
- Začne sa konanie (oznámenie o začatí konania sa zasiela žiadateľovi).
- Obhliadka miesta výrubu (pri obhliadke sa dohodne aj náhradná výsadba).
- Po obhliadke sa spracuje zápisnica z ústneho pojednávania (zápisnica sa zasiela žiadateľovi).
- Vydá sa rozhodnutie na súhlas/nesúhlas výrubu stromu/stromov, rozhodnutie sa zasiela žiadateľovi.
- Zrezanie stromov a odvoz drevnej hmoty si občan zabezpečuje sám.
- Vykoná sa náhradná výsadba, ktorú treba nafotiť a zaslať (alebo osobne priniesť) na obecný úrad. Referentka vám pomôže vypísať oznámenie o ukončení výsadby. Ak občan nevykoná náhradnú výsadbu v určenom termíne, požiada o zmenu termínu na náhradnú výsadbu.

Ak je výrub dreviny odôvodnený, pri vydaní súhlasu na výrub dreviny sa prihliada na to, aby sa vykonal najmä v období vegetačného pokoja – predovšetkým od 1. októbra do konca februára.

Žiadosť môžete podať počas celého roka.

Informácie k výrubu poskytuje:
Lenka Papierniková
Kancelária č.1, prízemie
lenka.papiernikova@hornesrnie.sk
032/6588 205

Môj starý otec

Tomáš Galko

Na písanie charakteristiky som si vybral môjho starého otca. Volá sa Anton Galko a má skoro 70 rokov. Málokto by si vybral práve svojho starého otca. Prečo práve jeho, keď môžem písať o svojom súrodencovi alebo rodičovi? No pretože je to najstarší člen rodiny a vždy sa snažil o to, aby mal čo najlepšiu rodinu.

Má sivočierne dlhé vlasy. Na jeho tvári sú vrásky, veselé oči, nie veľmi veľký nos a skoro vždy úsmev. Spoznať ho je jednoduché. Stačí sa pozrieť na jeho úsmev a uvidíte, že mu chýba pár zubov. Meria približne 180 centimetrov a je pomerne veľký. Keď bol mladší, absolvoval vojenský výcvik, z ktorého má plno príbehov. Hovoril mi aj to, ako sa tam dostal k šachu, vďaka ktorému je inteligentnejší a zlepšuje si logické myslenie. Často hrávam šach s ním. Nebudem klamať, cítim sa pri tom, ako keby sme boli dvaja majstri sveta. Po každej hre povie: „Sláva víťazom, češť porazeným.“ Má rád zvieratá, choval ich fakt veľa. Teraz má mačky. Vlastnil obchod, no nedávno išiel do dôchodku. Bol tiež futbalový hospodár. Povedal by som, že môj starý otec nemá nepriateľov. Je to pokorný človek, ktorý vždy nájde riešenie problému.

Môjho deda má rád asi každý.
Prajem mu hlavne veľa zdravia a aby sa mu darilo.

Kronikárske okienko

Jolana Hiklová

Komunistická strana Slovenska

Bola založená v roku 1922 a jej prvým predsedom bol Michal Savka a po ňom Václav Kebísek. V roku 1924 pri voľbách do poslaneckej snemovne a obecného zastupiteľstva získala nadpolovičnú väčšinu. V roku 1939 bola činnosť strany pozastavená a prešla do ilegality. V povstaní strana pomáhala partizánov prevádzať z Moravy, v tom čase Protektorátu, na Slovensko a zapájala ich do ďalšieho vedenia. Prestrelky medzi partizánmi a nemeckými vojakmi boli v časti Čakanov a straty boli na oboch stranách. V roku 1945 po oslobodení prevzal Václav Kebísek ako predseda Miestneho národného výboru vedenie obce. Od roku 1964 zastával tuto funkciu Jozef Savka.

Poštový úrad v novej budove

Pretože stará budova, v ktorej bola pošta umiestnená, nevyhovovala, bola vybudovaná nová pošta nákladom 380 000,- Kčs. Do prevádzky bola daná 19. januára 1970. Vedúcou bola vymenovaná pani Františka Pažitná, ktorá túto funkciu vykonávala od 9. októbra 1961.

Miestne prevádzkarne

Na jeseň v roku 1966 boli v obci zriadené tieto prevádzkarne Miestneho národného výboru: zberňa šatstva a prádla, panské holičstvo, kaderníctvo, dámske a pánske krajčírstvo. Aby boli dosiahnuté vyššie hospodárske výsledky, po úprave budovy starej školy v roku 1967 boli zriadené ďalšie prevádzkarne: stavebná čata v závode TOS Trenčín, elektrikárska čata, zámočnícka čata, otvorená bola gátrová píla a stolárska dielňa. Od januára 1968 začala svoju prácu miestna autodoprava, ktorá zabezpečovala dovoz stavebného materiálu a dreva pre miestnych občanov.

Výstavba prevádzkovej haly v Blatí

25. novembra 1969 bola začatá výstavba prevádzkovej haly na výrobu obrábacích dielov v spolupráci so Závodmi presného strojárstva Gotwaldov. Po dokončení výstavby by tu malo nájsť zamestnanie asi 120 ľudí.

Úprava ulíc

V úseku Horný Koniec bola v r. 1970 – 1971 vykonaná regulácia otvoreného potoka a bol ohradený obojstranným oceľovým zábradlím. Občania a mládež tu odpracovali 6 850 hodín a cena diela predstavovala sumu 1 mil. Kčs. Na ľavej strane cesty sa položilo plynové potrubie a kanalizácia, po oboch stranách boli vybudované chodníky, položil sa asfaltový koberec. V úseku Čerňava II bol vybudovaný chodník o dĺžke 4,40 bm. Na uliciach Dolné Záhumnie a Pod Orešovcom bol vybudovaný plynovod s nákladom 120 000 Kčs. Ďalej bola položená kanalizácia a asfaltový koberec v ulici Dolné Záhumnie a Prúdy II. Na ceste Prúdy II boli dobudované obojstranné betónové chodníky.

Pridružená výroba*

V tunajšom JRD zamestnávala 40 ľudí. Títo vykonávali natieračské práce, vyrábali betónové výrobky a výrobky zo sklolaminátu, vykonávali výkopové a zemné práce.

Výstavba novej mlynice

Nová mlynica v tunajšej cementárni bola dokončená v roku 1973 a vyžiadala si náklad 20 miliónov Kčs.

Predajne a most

V roku 1970 pribudla v centre obce nová jednoposchodová budova, kde bola umiestnená predajňa mäsa, moderná cukráreň a predajňa mlieka. V septembri tohto roku bol daný do prevádzky aj nový železobetónový most cez rieku Vláru s príjazdovou cestou s nákladom 3 043 299,- Kčs.

Plynofikácia

V roku 1972 bola vykonaná plynofikácia ulice Na Zbeží. Nové dve 4-bytovky boli v obci skolaudované za kostolom. Pre zamestnancov cementárne ich postavil OSP Topoľčany.

Povodne na Trenčiansku

Dňa 29. júla 1972 bola prudká prietrž mračien a spôsobila povodne, prietok vody sa zvýšil 50-násobne oproti normálu. Najviac bola postihnutá obec Drietoma, kde bolo 28 rodinných domov celkom zničených, 32 poškodených a 312 rodín ostalo bez prístrešia. Ďalšie škody vznikli na miestnych komunikáciách. Iba o vlások unikla smrti osádka osobného auta v našej obci, na ktorú sa zrútil stĺp elektrického vedenia. Dve osoby utrpeli ľahšie zranenie, ale Ing. Ema Polomová bola veľmi vážne zranená a zo zranenia sa dlhodobo liečila.

Výstavba komunikácií

Rok 1973 – začalo sa s výstavbou miestnych komunikácií: Mosky I, Mosky II, Dolné Záhumnie, Jahodíné II. V roku 1973 bol zavedený plyn do učiteľských bytov v budove miestnej ZDŠ.

* V socialistických jednotných roľníckych družstvách (JRD) bola pridružená výroba vedľajšia činnosť popri hlavnom poľnohospodárstve. Pôvodným zmyslom bolo vyťažiť zamestnancov rastlinnej výroby mimo sezóny. Mnohé JRD však pod označenie „pridružená výroba“ skrývali podnikateľské aktivity, ktoré za socializmu inak neboli možné.

Otvárame nový školský rok 2024/2025

Martina Hanusová

V pondelok 2. septembra sme v letnom počasí slávnostne otvorili nový školský rok 2024/2025. V základnej škole sme privítali 20 nových prváčikov a ich rodičov. V tomto školskom roku bude školu navštevovať 221 žiakov. Žiaci sa zoznámili s triednymi učiteľmi, vyučujúcimi, personálom školy a novými predmetmi. Mimochodom, do kolektívu pribudol ďalší pán učiteľ. Na niektorých žiakov čakali vymožené a vymalované triedy, pretože v škole sa usilovne pracovalo aj cez prázdniny. V piatom ročníku žiakom pribudol nový predmet environmentálna výchova, ktorá bude plná zážitkového učenia.

Samozrejme, nemôžeme opomenúť materskú školu. Teší nás záujem o ňu. Prijali sme rekordné množstvo žiadostí,

tí, ktorým mohlo byť vďaka prístavbe ďalšej triedy vyhovené. Rekonštrukcia spojovacej chodby a prístavba novej triedy je vo finále. Súčasné obmedzenia v MŠ sú spôsobené dodatočnými prácami na podhladoch pôvodných pavilónov. Po ich dokončení plánujeme vonkajší areál zrevitalizovať a upraviť. Vyučovanie v novej triede začne v januári 2025, dovtedy bude potrebné ešte priestory triedy zariadené nábytkom, kobercom, edukačnými pomôckami a hračkami. Zároveň sa chceme ako riaditeľka školy poďakovať obci za vynaloženú námahu a dodatočné financie, keďže pri rekonštrukcii boli v objekte MŠ zistené viaceré skryté havarijné stavy: rokmi poškodená kanalizácia, nevyhovujúca elektroinštalácia, zlé oplechovanie vstupu do kotolne a pod.

Pri príležitosti 90. výročia bola škola obcou obdarovaná krásnou drevenou sovou. Jej autorom je pán Marián Markus, ktorý sa zároveň postaral aj o jej inštaláciu vo vestibule základnej školy. Zároveň chceme naše výročie využiť aj na zmenu loga našej školy. Doba a dizajn pokročili, a preto sme sa rozhodli vypracovať 3 návrhy, z ktorých vzíde v hlasovaní na

Edupage víťazné logo. Touto cestou sa chcem poďakovať pani Lýdii Murárovej, ktorá návrhy pripravila. Za ktorý by ste hlasovali vy?

FOTO: ARCHÍV ZŠ

OBEC HORNÉ SRNIE

585. VÝROČIE

1. PÍSOMNEJ ZMIENKY

8. NOVEMBER 2024

VÝROČNÁ KVAPKA KRVÍ - MOBILNÝ ODBER KRVÍ V KD HORNÉ SRNIE
OCENENIE DRŽITEĽOV PLAKIET ZA DAROVANIE KRVÍ

9. NOVEMBER 2024

DOOBEDA - ŠPORTOVÁ HALA:

9.00 - FUTBALOVÝ TURNAJ ULÍC
14.00 - VYHLÁSENIE VÝSLEDKOV

POOBEDE - KULTÚRNY DOM:

20.00 - OBECNÁ VESELICA - HORNOSRNIANSKA DYCHOVKA A CIMBALOVKA
(MIESTENKY JE MOŽNÉ KUPIŤ ZA 2EURÁ NA OÚ OD 15.10.2024)
VERNISÁŽ FOTOGRAFIÍ ZO SÚŤAŽE ZACHYŤ KRÁSU DOMOVA VO VESTIBULE KD

10. NOVEMBER 2024

10.30 - SLÁVNOSTNÁ ĎAKOVNÁ SV. OMŠA
15.00 - DIVADLO PRE DETI: KOMPOST STORY - PRÍBEH O PRIJATÍ, TÍMVEJ PRÁCI A KOMPOSTOVANÍ.
16.00 - KONCERT PRE DETI MIRO JILO - JEDINEČNÝ NADUPKANÝ KONCERT, PRI KTOROM SÚ PESNIČKY PREPÁJANÉ S HRAMI
18.00 - "PIESNE KAROLA DUCHOŇA" KONCERT MARTIN GYIMESI (PREDSTAVITEĽ KAROLA DUCHOŇA V NAJÚSPEŠNEJŠOM MUZIKÁLI "NA SRDCI MI HRAJ")
VYHODNOTENIE FOTOSÚŤAŽE ZACHYŤ KRÁSU DOMOVA

OBEC HORNÉ SRNIE

ZACHYŤ KRÁSU DOMOVA

FOTOSÚŤAŽ

TERMÍN KONANIA SÚŤAŽE: 20.9.2024 - 30.10.2024

KATEGÓRIE:

1. PRÍRODNÉ KRÁSY OBCE
FOTOGRAFIE PRÍRODY, MIESTNEJ KRAJINY, RIEK, LESOV A ĎALŠÍCH PRÍRODNÝCH SCENÉRIÍ, KTORÉ VYSTIHUJÚ JEDINEČNOSŤ OKOLIA NAŠEJ OBCE.

2. ŽIVOT V OBCI
FOTOGRAFIE KAŽDODENNÉHO ŽIVOTA OBYVATEĽOV OBCE – ĽUDIA PRI PRÁCI, VOĽNOČASOVÉ AKTIVITY, RODINNÉ STRETNUTIA A INÉ MOMENTY, KTORÉ VYPovedajú O ŽIVOTE U NÁS.

3. ARCHITEKTÚRA A STAVBY OBCE
FOTOGRAFIE MIESTNYCH HISTORICKÝCH A SÚČASNÝCH STAVIEB, ARCHITEKTONICKÝCH DETAILOV A BUDOV, KTORÉ CHARAKTERIZUJÚ ARCHITEKTÚRU OBCE. MÔŽU ZAHŔŇAŤ KOSTOL, KAPLNKY, DOMY, MOSTY ALEBO INÉ ZAJÍMAVÉ OBJEKTY.

PODMIENKY ÚČASTI:

1. POČET FOTOGRAFIÍ: KAŽDÝ ÚČASTNÍK MÔŽE DO SÚŤAŽE PRIHLÁSIŤ MAXIMÁLNE 2 FOTOGRAFIE V KAŽDEJ KATEGÓRII.
2. FORMÁT: FOTOGRAFIE MUSIA BYŤ VO FORMÁTE JPEG ALEBO PNG
3. SPÔSOB ODPOVZDANIA: FOTOGRAFIE JE POTREBNÉ ZASLAŤ ELEKTRONICKY NA ADRESU: ZACHYTKRASUDOMOVA@GMAIL.COM (UVIESŤ MENO A KONTAKTNÉ ÚDAJE)
4. UZÁVIERKA SÚŤAŽE: FOTOGRAFIE MUSIA BYŤ ODOSLANÉ NAJNESKŔOR DO 30.10.2024

HODNOTENIE:

FOTOGRAFIE BUDE HODNOTIŤ ODBORNÁ POROTA. HODNOTIŤ SA BUDE ORIGINALITA, KVALITA FOTOGRAFIE A TEMATICKÉ ZAMERANIE. VÍŤAZI BUDÚ KONTAKTOVANÍ VOPRED A POZVANÍ NA VYHODNOTENIE SÚŤAŽE V NEDEĽU 10.11.2024, V RAMCI OSLÁV 585. VÝROČIA OBCE, KDE BUDÚ FOTOGRAFIE AJ VYSTAVENÉ PRE VEREJNOSŤ.

FOTOGRAFIE MUSIA BYŤ UROBENÉ V KATASTRI OBCE HORNÉ SRNIE, MUSIA BYŤ PÔVODNÉ A NESMÚ PORUŠOVAŤ AUTORSKÉ PRÁVA. ORGANIZÁTOR SI VYHRADZUJE PRÁVO POUŽIŤ FOTOGRAFIE NA PROPAGÁCIU OBCE (S UVEDENÍM MENA AUTORA). ÚČASTNÍK SVOJOU ÚČASŤOU V SÚŤAŽI POTVRDZUJE, ŽE SÚHLASÍ S PRAVIDLAMI SÚŤAŽE.

Pamätám si na časy, keď sa na obecný úrad chodilo v gumákoch

Stála viac ako 40 rokov pri najvýznamnejších okamihoch našej obce. Práca matrikárky, ktorej sa celý život venovala, priniesla úsmevné momenty, ako aj tie náročné. S pani **Martou Varčekovou** sme sa porozprávali o tom, ako na prácu matrikárky spomína, čo významné v našej obci zažila, aj ako sa naša obec zmenila v priebehu rokov.

Patricia Tallová

Ako a kedy ste sa dostali k práci na obecnú úradu a čo vás priviedlo k tomu, že ste tam zostali celý život?

Vtedy bol na príčine vtedajší tajomník Ľudvik Blaško, ktorý ma presvedčil, aby som to išla robiť. Predtým som robila v cementárni a on mi povedal, že to budem mať lepšie. Jednoducho on bol príčina, prečo som išla robiť na obecný úrad a robila som tam celý život.

Mnoho ľudí z obce vás pozná ako pani Martu „obecnú“. Ako ste sa k tejto prezývke dostali?

To sme boli dve – Marta „družstevná“ a Marta „obecná“ (smiech). Ona robila na družstve účtovníčku a ja na obecnom úrade. A ešte sme boli aj spolužiačky a kamarátky.

Spomínate si na svoje prvé dni ako matrikárka? Aké boli vaše prvé dojmy?

Nebola som hneď matrikárka, až keď odišla pani Kobidová

poznala tých ľudí, ich problémy a kedysi som vedela aj čísla domov (smiech).

A čo ma bavilo najviac? Bývali sobáša a vítanie občanov na úrade, to znamenalo vždy sa pekne obliecť a to ma bavilo.

Ako sa obec zmenila počas vašej kariéry? Čo si pamätáte ako najdôležitejšie udalosti alebo zmeny?

Keď prišiel za starostu Savka. Vtedy sa začali robiť jednotlivé chodníky, ulice, škola sa pristavovala, dokonca zdravotné stredisko sa spravilo, lekár tu bol natrvalo – predtým sme chodili do Nemšovej alebo z Nemšovej doktor mal v Cementárni na jeden alebo dva dni kanceláriu zriadenú a tam ordinoval. A potom sme odrazu mali zdravotné stredisko a lekára v mieste. Pripadalo mi to, ako-by sme boli také malé mestečko. To bolo také najdôležitejšie, že sa podujal (pozn. starosta Savka), že dedinu skrášli. Ja keď som chodila na úrad a pršalo, tak som si musela gumáky obuť. Nebola žiadna kanalizácia, žiadny chodník, nič.

potom bolo 2 400 obyvateľov.

Spomínate si na mená starostov obce, ktorí boli za vášho pôsobenia?

No iste, ja som nastúpila a bol Pavol Papiernik, potom bol Jozef Savka, po Savkovi prišiel Vido-man, a to som už išla potom do dôchodku.

Pamätáte si na nejaké významné osobnosti, s ktorými ste sa počas pôsobenia na OcÚ stretli?

Ja ani neviem, ja som len sedela v papieroch zahrabaná (smiech). Chodili k nám aj advokáti a notárka, čo bola verejná – teda tak sa jej hovorilo; pani doktorka Cimráková chodievala vybavovať určité zmluvy priamo do Srnia. A dala mi aj vzor, podľa ktorého som aj ja spravila mnoho zmlúv. Bolo to zaregistrované, ľuďom som pomohla, nemuseli nikam chodiť. Notári chodili sem do Srnia za mnou so všelijakými vecami.

**Pozn. red.: syn pani Varčekovej pán Alojz Varček dodal, že pani Marta často vedela spomínať slovenského*

nájom v Srní, kde bývajú Králikovci (Šuranech), a cez okno sme sa dívali na tie sprievody. To som mala veľmi rada. Teraz už len aby mi kúpili noviny, aby som vedela, čo sa deje :).

Pamätáte si na nejaké obzvlášť šťastné alebo smutné udalosti, ktoré ste ako matrikárka zaznamenali?

Bolo obdobie začiatku socializmu a zaviedlo sa napríklad vítanie detí, potom sme mávali zlaté svadby a také podobné udalosti. Prvú zlatú svadbu mali pani Po-biecka. V tej dedine sme sa snažili s tými ľuďmi žiť.

Mali ste niekedy situáciu, ktorá vás v práci mimoriadne prekvapila alebo dojala?

Tých bolo množstvo. Bolo to veľmi ťažké obdobie, keď som ja robila na obecnom úrade. Združstevňovalo sa, mnoho tých ľudí to proste nepochopilo, no nechceli sa vzdať svojho kúska role. To boli veľmi ťažké časy.

Stretli ste sa počas svojej kariéry

výročie 1. písomnej zmienky. Ako sa výročia oslavovali za vášho pôsobenia?

No to si pamätám, to bolo ne-jako tuším, keď bol starosta Vi-doman a bolo nejaké významné výročie, a tuším aj Savka (pozn. starosta). To boli takí dlhodobí starostovia, za ktorých som tam žila. A boli teda oddaní, môžem povedať. Oslavy bývali slávnostné, veľmi. Bývala dychovka a vždy nejaké stretnutie z okresného výboru. Dokonca k nám chodievala ako aktivistka pani doktorka Cimráková, čo bola šéfka na štá-tom notárstve. Potom si pamätám nejakých aktivistov z toho okresného výboru zo strany. Vy-stupovali aj žiaci zo školy, veľmi pekný program býval. A Jantolák, keď bol riaditeľom školy, tak to už bolo všetko na úrovni. Potom bolo obdobie, že oslavy sa robili jeden rok v Nemšovej, jeden rok v Srní. Už sme boli potom natoľ-ko schopní, že sa postavila aj tri-búna.

Aký je váš názor na to, ako sa obec a obecný úrad vyvíjali v priebehu rokov?

Ja si myslím, že to môže byť len pozitívne. Keď som tam prišla, tak sa na obecný úrad chodilo v gu-mákoch. S príchodom toho Savku sa všetko postupne zveľaďovalo. Môžem povedať, že to boli ľudia, ktorí mali záujem pracovať pre obec.

Aké rady by ste dali mladším generáciám, ktoré dnes začínajú svoju kariéru v obecnej správe?

Aby nerobili za seba, ale pre obec. Keď ide do tej funkcie, aby prvá záležitosť bola: Ja tu chcem čosi zveľadiť, čosi dokázať. Veď ja si pamätám, keď sme prišli sem bývať (pozn. na Vlárú) – voda tiekla, všetko bolo zaplavené. Tak si myslím, že všetko ide k dobrému.

Čo sa vám osobne na Hornom Srní páči najviac?

Hovorím, keď som začína-la, bola plná dedina blata, všetko v neporiadku, a tak postupne sa to porobilo. Boli aj takí starosto-via ozaj starostliví, že sa to zača-lo budovať a ja keď teraz prídem do Srnia, ja som ako v meste. Je to krásne.

Ako teraz trávite svoj čas?

Čítaním, ešte stále rada čítam aj knihy, aj noviny. Nad tým upra-tovaním sa tak moc nevzrušujem, ale ešte keď treba, tak si aj uvarím. Aj vnukovi ponúknem. Takže v pohode, v rodinnom kruhu.

Počas svojho pôsobenia na obecnom úrade (80. roky) a dnes FOTO: ARCHÍVY OCÚ A M.V.

z obecného úradu. Popri tom som robila aj účtovníctvo.

Čo vás najviac bavilo na práci matrikárky a čo bolo naopak najnáročnejšie?

Bolo vtedy veľa vecí – združstevňovalo sa, ľudia riešili mnoho problémov, bol to hrozne ťažký čas. Ľudia združstevňovanie ťažko znášali, niektorí do družstva ani vôbec nevstúpili. Kolkokrát som účtovníctvo robila po večeroch, lebo nebolo v pracovnej dobe na to čas. Ale ja som sa jednoducho do tej práce vžila, že som

A toto všetko prišlo s nástupom starostu Savku. Dedina nadobudla celkom inakší šmrnc. Potom bolo zlomové aj oplotenie okolo kosto-la, nový cintorín sa postavil... Takže boli také obdobia, že starostovia sa veľmi starali.

Aké zmeny v demografii obce ste počas rokov pozorovali? Ako sa menil počet obyvateľov a ich zloženie?

Ja by som ani tak nepoveda-la, že sa počet obyvateľov nejako menil. Pamätám si, že keď som nastupovala, bolo nejakých 2 200,

projektanta Júliusa Bindera, ktorého jedným z prvých projektov bol hlav-ný príjazdový most do našej obce. O niekoľko rokov sa stal projektantom vodného diela Gabčíkovo.

Máte nejaké nezabudnuteľné príbehy alebo zážitky zo svojej práce, ktoré by ste nám mohli prezradiť?

Všelijaké oslavy, čo sa kona-li priamo v obci, povedzme 1. máj, sprievody, lampiónový sprievod na 30. apríla, keď je oslobodenie obce... To bolo také príjemné. Ja si pamätám, to sme mali taký pod-

s nejakými nezvyčajnými menami alebo situáciami pri registrácii novorodencov?

Bol hlboký socializmus, zo-znam možných mien bol daný na papieri, a keď niekto chcel niečo iné, bolo to ťažké, veľmi ťažké.

Spomínate si, aké mená boli v tej dobe najčastejšie používané?

Ja ani neviem, Oldrich, Peter... také bežné mená. A také zvlášť-ne meno bolo napríklad Beáta, to bolo nové.

Obec tento rok oslavuje 585.

Mladí futbalisti v lete nezaháľali

I keď bolo leto krátke, určite bolo pre každého plné zážitkov. Pre futbalové deti, ktoré nezaháľali ani v lete a pochtivo sa pripravovali na ďalšiu sezónu, to platí stopercentne. Tento rok sme neabsolvovali veľké množstvo turnajov tak ako minulé roky, ale to vôbec neprekáža, vynahradili sme si to prípravnými zápasmi.

Veronika Meščánková

Mladší žiaci U13 sa hneď na začiatku leta zúčastnili turnaja v Bojkovicach, kde zo siedmich tímov vyhrali bez straty bodu. Porazili dokonca favorizovaný tím zo Slavičína či domáce Bojkovice a domov si niesli zlaté medaily a krásnu trofej najlepšieho hráča turnaja si odnášal „náš“ Marek Sekula. Obe prípravky sa zúčastnili turnaja v Bolešove, kde sme si zahrali do sýtosti a priniesli sme si odtiaľ krásne druhé miesto a v kategórii U11 aj trofej naj-

lepšieho strelca, ktorú si domov hrdosť niesol Filip Matejka. Staršia prípravka nezdolala len domáci Bolešov a mladšia prípravka nedokázala poraziť Belušu. Turnaj sme ukončili skokom do množstva peny, o ktorú sa postaral Hasičský zbor z Pruského, a veru bolo to super ochladenie, keďže počas dňa teploty dosahovali až 36 °C.

V prvý augustový týždeň, 5. – 9. augusta, sa štadión v Hornom Srní rozozvučal smiechom a krikom detí. Tento rok sa tábora zúčastnilo veľké množstvo športových detí nielen z Horného Srnia, ale aj z okolitých dedín (Bolešov, Kameničany, Slávnica) či z ďalekej Bratislavy. Deti na začiatku turnaja dostali krásne balíčky, ktoré sa nám podarilo vytvoriť aj vďaka sponzorovi Cemmac, a. s., či Sintra sport, s. r.

o. O stravu sa nám starala pekárka „U Simky“, vďaka ktorej sme mali každé ráno čerstvé pečivo, o chutné obedy sa staral pán Švorec a nejaké to sladké občerstvenie sme mali vďaka obchodným reťazcom Jednota a Tesco. Tento rok si deti užili veľa zábavy. Počasie nám vyšlo na jednotku až na jeden deň, ktorý sme si spestrili pobytom v hale, obedom v kaviarni a zmrzkou u Ameta. V stredu nás prišiel pozrieť trenčiansky futbalista Lukáš Schovajsa, ktorý v minulosti hrával v tímoch, ako Dynamo Bukurešť či Dynamo České Budejovice, a taktiež absolvoval niekoľko zápasov v reprezentácii za U21. Zakončenie tábora bolo vo veľkom štýle. V piatok sme boli pozrieť domáci štadión tímu MŠK Žilina. Videli sme sieň slávy, vyskúšali sme si, aké je to

sediť na mieste trénera a hráčov v mix zóne a stretli sme sa s niekoľkými hráčmi, ktorí sa práve chystali na sobotný zápas. S deťmi sme sa rozlúčili vynikajúcou pizzou od Pizzeria Blanca. Rodičom ďakujeme za dôveru a už dnes sa tešíme na budúci rok.

Letná príprava je na konci a my sme už vhupli do jesennej časti súťaže. Tento rok sa nám podarilo vytvoriť všetky žiacke vekové kategórie. Dve prípravky U9 a U11, ktoré trénujú Zdenko Kovačovic a Peter Meščánek, a dve žiacke kategórie U13 a U15. Trénerom U13 je Peter Meščánek a trénerom U15 je Senad Bukva. V našom malom dedinskom klube sa môžeme pyšiť aj trénerom brankárov, ktorým je Marek Horný. V minulosti nám s tréningom brankárov pomáhali aj Juraj Riečičiar či Peter Martiška,

začo im veľmi ďakujeme. Deti majú za sebou prvé výhry, remízy i prehry. Súťaž bude tento rok veľmi ťažká, no my sa neľakáme a s chuťou sa púšťame do každého zápasu, pretože u detí by malo ísť najmä o radosť z hry a športu samotného.

Budeme sa tešiť, keď nás pridete podporiť na domáce zápasy, a dúfam, že vás odmeníme nejakým pekným gólom.

FOTO: ARCHÍV FK

Dňa 27.7.2024 sa uskutočnil 11. ročník memorálu Ivana Horného spojený so spomienkou na Pavla Lamačku. Keďže sa memoriál konal v najväčšej dovolenkovej špičke, tento ročník bol špecifický. Nešlo totiž o klasický turnaj ako po minulé roky, ale priateľský zápas s mužstvom z Bolešova.

V sobotu 20.7.2024 sa na ihrisku TJ Cementár uskutočnil 6. ročník memorálu Romana Belku. Tento rok sa priateľského turnaja zúčastnili mužstvá Drietoma, Skalka nad Váhom a domáce mužstvo mužov a starších pánov. Počas memorálu sa konala súťaž v kopaní penált a jazda hasičským autom. Deťom bol k dispozícii aj skákací hrad. Po skončení turnaja sa o zábavu staral DJ Hawko.

Zhodnotenie vodáckej sezóny 2024

Skôr ako prejdem k hodnoteniu tohtoročnej vodáckej sezóny, uvediem zmeny, ktoré sme urobili v príprave na tohtoročnú sezónu. Pretekárky, ktoré sa zúčastňovali závodov, začal od zimy trénovať v posilňovni aj na vode môj syn Juraj Lipták a ja som sa venoval začínajúcim kajakárom vo veku 9 – 10 rokov.

Zdenko Lipták

Trenčianska Regata

Prvé preteky, na ktorých sme sa zúčastnili, bola Trenčianska regata, ktorá sa konala v dňoch 22. – 23. 6. 2024. V sobotu sa jazdili preteky na 200 m trati, kde Zuzana Dušičková a Sára Kebísková postúpili do semifinále. Dievčatá 12-ročné išli hneď finále – Adela Liptáková sa umiestnila na 2. mieste a Helena Lajchová na 5. mieste. Tieto dievčatá išli večer K1 2000 m a tam došla A. Liptáková na 5. mieste a H. Lajchová na 10. mieste.

Novácka päťstovka

Druhé preteky v poradí sa konali 5. – 6. 7. 2024. Tu štartovali Zuzana Dušičková a Adela Sedláčková – v K1 500 m postúpili z rozjázdu do semifinále. Na

trati K1 2000 m sa umiestnila Adela Liptáková na 4. mieste.

Pohár Interu

Preteky sa konali 13. – 14. 7. 2024 v Bratislava na Zemníku. V K1 1000 m postúpila z rozjázdu do semifinále Zuzana Dušičková a v K1 2000 m Adela Liptáková skončila na 5. mieste a Helena Lajchová na 10. mieste.

Majstrovstvá Slovenska

Vývrcholením sezóny boli Majstrovstvá Slovenska v rýchlostnej kanoistike, ktoré sa konali 2. – 4. 8. v Bratislave na Zemníku. Tu sa medzi kadetkami Zuzana Dušičková s Laurou Pilarovou z TTS Trenčín umiestnili v K2 500 m aj K2 200 m vo finále na 9. mieste. Medzi dievčatami 14-ročnými sa Adela Sedláčková umiestnila v K1 500 m aj K1 200 m na 4. mieste vo finále B a spolu so Sárkou Kebísko-

vou v K2 200 m obsadili 8. miesto vo finále B. Najlepší výsledok dosiahla Adela Liptáková, keď na trati K1 2000 m medzi 12-ročnými dievčatami obsadila 4. miesto.

Medzinárodné preteky Moravy a Sliezska

V polovici augusta sa pretekárky zúčastnili Medzinárodných pretekov Moravy a Sliezska v Ostrožskej Novej Vsi. Tu získala Adela Liptáková v K1 500 m striebornú medailu, Helena Lajchová skončila na 5. mieste, Adela Sedláčková sa umiestnila na 7. mieste a Zuzana Dušičková v K1 200 m skončila na 6. mieste v semifinále.

Záverom chcem všetkým pretekárom poďakovať za predvedené výkony a za dobrú reprezentáciu klubu Delfín i obce a rodičom za pomoc pri doprave detí na preteky.

FOTO: ARCHÍV ZL

Je už málo našich žijúcich spoluobčanov, ktorí by vedeli porozprávať o útrapách vojny v našej obci. Jedným z nich je pán Ing. Alojz Krajčí, bývalý kronikár, poslanec, spoluzakladateľ a člen redakčnej rady obecných novín Lipovec, ktorý mi o nej porozprával nasledovne:

Osudové šťastie

Pod týmto titulkom bol v obecných novinách Lipovec v roku 2005 aj v roku 2022 (autor Ján Svedek) uverejnený článok o tom, ako na jar v roku 1945 mladí ľudia z Horného Srnia s rodinami zo strachu pred ustupujúcimi Nemcami odišli do hôr a doma zostali len starší občania. Usídlili sa v lokalite pod Rokytkou, na lúke zvanej Kučerové. Tu si z dreva a čečiny vybudovali provizórne obydlia. Z domu dovezených potravín a mlieka dokázali prežiť. Niekoľko dní ľudia sú spojení s partizánmi, prišli do hôr a chceli postrieľať 23 mužov – ženy a deti vyradili. Keďže komando bolo neúprosne, vystúpil pán Chlebana Pavol (narodený v roku 1904) a požiadal o dovolenie, aby sa mohli rozlúčiť s rodinou a pomodliť „Otče náš“ pred popravou. Zo zadného radu ušiel pán Mezík Jozef a zmizol medzi stromami. Nemci dostali strach, že ide zavolať partizánov, ktorí tu v horách boli vo veľkej prevahe. Situáciu využil pán Chlebana Pavol, ktorý vystúpil z radu. Kľakol si pred veliteľa a prosil o holé životy pre svojich spoluobčanov. Nemci už boli nervózni, preto povedali, že keď sa zbeh vráti, prítomní im dajú všetku potravu, masť, chleba, mäso na pripravené vozy a všetky kravy a toto všetko muži ako rukojemníci dopravujú do Ľuborče, darujú im životy. A tak sa aj stalo. Bola to najhoršia spomienka na vojnu, ktorá najviac zasiahla našu obec.

Potravinový zásobovač

Koniec vojny bol krutý, ľudia hladovali, nemali čo jesť, vojaci zhabali všetky potraviny, a tak ako hovorí pán Krajčí, bolo treba využiť každú šancu na ich obstaranie. Od starších súrodencov dostali mladší pokyn, že mladší musia z tých konských vozov, na ktorých Nemci prevážali potraviny získať, teda ukradnúť, čo najviac. Hlad je veľký pán, aj strach potlačil, a deti boli vynalievavé.

Pozvánka na raňajky

Veľmi zaujímavé bolo, spomína pán Krajčí, keď ma moja mama poslala na dvor zavolať mladého rumunského vojaka k nám, aby sa išiel naraňajkovať. Jeho odpoveď bola nasledovná: „Povedz mame, že vojak odkazuje, že nemôže prekročiť ani prah vášho domu.“ Bol koniec vojny, v nedeľu ráno pri slabom daždi ruskí vojaci oblečení v dlhých zimných kabátoch pomalými krokmi postupovali cez ulicu Súhrada smerom k Vlárskemu priesmyku.

Slávnostné odhalenie pamätníka neďaleko Antonstálu. FOTO: ARCHÍV ALOJZA KRAJČÍHO

Vojnové spomienky

Jolana Hiklová

Druhá svetová vojna bola najväčší a najrozsiahlejší ozbrojený konflikt v dejinách ľudstva, ktorý stál život asi 45 až 60 miliónov ľudí. Počas šiestich rokov trvania zahynuli alebo zomreli v dôsledku vojnových útrap desiatky miliónov civilistov, milióny príslušníkov ozbrojených síl, boli zničené celé mestá a spôsobené nevyčísliteľné škody na majetku a kultúrnom dedičstve ľudstva.

Pamätníky, ako zaznamenal do obcej kroniky pán Krajčí

V obci Horné Srnie ich máme niekoľko, ktoré pripomínajú obdobie vojen. S druhou svetovou vojnou je pevne spojené i Slovenské národné povstanie. Pamätník na Vršku bol postavený po ukončení vojny v roku 1946. Je to Kríž vďaka za božiu ochranu obce a občanov. Dedina bola uchránená počas ťažkých rokov od utrpenia a tragických udalostí. Veľa našich občanov, ktorí boli v armáde, a neskôr v Povstaní, prežili a domov sa vrátili, hoci aj invalidní. Jedným z nich bol aj vojak pán Štefan Húserka, ktorý v boji o Turček bol v roku 1944 vážne zranený a nakoniec mu v kremnickej nemocnici museli amputovať ruku. Článok o ťažkom osude pána Húserku bol pôvodne uverejnený v Trenčianskych novinách v roku 1974, prevzatý a uverejnený v roku 2019 v obecných novinách Lipovec, autor článku pán Anton Beňo.

Dvaja mladí muži z Horného Srnia sa však domov z vojny nevrátili, životy položili za našu slobodu. Na ich pamäť je postavený pamätník, ktorý bol odhalený v roku 1967. Pripomína mená dvoch mladých mužov Ondreja Varčeka a Štefana Miklátku, ktorí ostanú hrdinovia a s úctou si ich pripomínáme. Tesne pred skončením 2. svetovej vojny boli na našom starom cintoríne malé

drevené pamätníčky v tvare kríža, s iniciálkami vojakov, ktorí zomreli v polnej nemocnici, a u nás boli pochovaní v období 9. – 13. apríla 1945. Medzi krížikmi vojakov bol aj hrob Imricha Lošonského, pochovaný bol až 30. apríla 1945 a zastrelený bol

nenášla označené pri návšteve na tunajšom cintoríne.

Ďalej mi pán Krajčí porozprával aj o prelete lietadiel ponad našu obec a následne o páde jedného z nich v blízkych horách. Dňa 29. augusta 1944 po vzlietnutí zo základne v Taliansku sa

Miesto dopadu lietadla a smrti letca A. A. Solocka

12.4.1945. Bol člen partizánskej skupiny „Havránok“. Imrich Lošonský bol prechodne náš občan. S matkou a súrodencami bývali v rodine Liptákovcov na ulici Kamenecká. Miesto jeho posledného odpočinku však už jeho setra

vydalo 10 amerických bombardérov bombardovať strategické nemecké miesta v moravskej Ostrave. Jeden stroj, čo spozorovali aj obyvatelia v Hornom Srní, mal problémy s motorom a z tohto dôvodu počas prepa-

du nemeckými stíhačkami nad Bielymi Karpatami značne zostával za ostatnými lietadlami. Poškodený motor lietadla začal postupne horieť, nemecké stíhačky už po ňom nezačali ani strieľať, považovali ho už vlastne za zlikvidovaný. Nasledovalo núdzové vyhadzovanie bômb, ktoré dopadli na zem neďaleko Váhu v Zamarovciach pri Trenčíne. Oheň od motora sa postupne rozšíril, a preto došlo k nariadeniu opustiť lietadlo pomocou padákov. Podarilo sa to všetkým členom posádky okrem pravého bočného strelca Andrewa A. Solocka, ktorého jeho kamaráti videli naposledy stáť pripnutého s padákom pri únikovom otvore v zadnej časti bombardéra. Pravdepodobne psychicky nevládol včasné opustenie tohto stroja, jeho padák sa zachytil o lietadlo, to sa stočilo, zrezalo vršky stromov a telo Andrewa bolo nájdené s vrakom bombardéra v Ľuborčianskej doline v Smutnom Járku asi 300 metrov severne od loveckého zámočku Antonstál. Telo tohto strelca bolo z miesta tragédie neskôr prevezené lesnou úzkokolajovou železničkou do Nemšovej, kde mu žandársky strážmajster Štefan Adamovič, staviteľ Jozef Bútor a nemšovský notár Jozef Bašnák za pomoci miestnych obyvateľov vystrojili pohreb a pochovali ho na miestnom cintoríne v Nemšovej. Z tohto miesta bol ale na žiadost pozostalých 25. septembra 1946 exhumovaný a prevezený na cintorín do St. Avold vo Francúzsku. Ostatní muži s padákmi prežili. Počas tohto dňa naši občania zachránili životy letcom, ktorí šťastne dopadli na zem v našom katastrálnom území. Jeden z letcov bol zachránený až na 10. deň v miestnej časti obce Zábava v rodine Štefana Zemanoviča. Pamätník na mieste dopadu lietadla a smrti Andrewa A. Solocka pri Antonstále bol slávnostne odhalený dňa 27. 6. 2001. Pamätník tvorí kovový kríž s menom padlého letca, informačná tabuľa a na niekoľkých miestach i kovové predmety z havarovaného lietadla. Pri jeho inštalovaní pomáhali deti zo základných škôl zo Štítné nad Vláří a Horného Srnia. Slávnostného odhalenia pamätníka sa zúčastnili zástupcovia obecných úradov (za našu obec vtedajší starosta Milan Vidoman, Ing. Alojz Krajčí, Dr. Milan Chlebana, Dr. Pavol Červený, Mgr. Anton Jantolák), občania okolitých obcí a zástupca veľvyslanca USA v Prahe Thomas Clark. Pamätníček na mieste vysvätil kňaz farnosti zo Štítny Andrzej Bystrycki.

Čo dodať na záver týchto spomienok? Aby už žiaden národ nestrácal vo vojenských konfliktoch svojich otcov, bratov a synov. Aby netrpeli celé rodiny a neopúšťali svoje rodné domovy. Spomínajme, uctíme si hrdinov a želajme si MIER. To je náš spoločný odkaz týchto dní, kedy kladíme vence k pamätníkom hrdinov, ktorí v boji s nepriateľom položili aj svoj vlastný život.

Pavol Tallo: Situácie nie sú ťažké, ťažký je len batoh

Jeseň je pre mnohých ideálnym obdobím na turistiku. Nehrozia spaľujúce horúčavy a vyfarbená príroda má svoje čaro. Kto sa venuje dlhým turistickým či bežeckým pretekom, vie, že väčšina takýchto akcií je naplánovaná na letné mesiace. Dôvod je jednoduchý – treba čo najviac využiť denné svetlo. Vie o tom svoje aj ultramaratónec, turista a rodák z Horného Srnia **Pavol Tallo**, ktorý v lete absolvoval 1000-míľový závod z najvýchodnejšieho bodu Slovenska do najzápadnejšieho bodu Českej republiky.

Dominika Mynářová

1000 Miles Adventure

Už názov pretekov napovedá, že ide o 1000-míľové dobrodružstvo. Preteky sa začali 30. júna 2024 hromadným štartom v Novej Sedlici. Prevažnú väčšinu z 284 štartujúcich tvorili cyklisti, chodcov bolo 17 a zopár účastníkov išlo na kolobežke. Pretekári si mohli vybrať z dvoch trás – južnej a severnej. „Južná trasa viedla Slovenskom cez Slovenský kras, Slovenské rudohorie, Štiavnické vrchy a následne cez Česko juhom po rakúskej a nemeckej hranici. Severná trasa išla vnútrozemím Slovenska severnejšie a v Česku severom horami pozdĺž poľských a nemeckých hraníc. Keďže som nedávno českú časť severnej trasy prešiel, zvolil som si južnú trasu“, ozrejmil svoj výber Pavol Tallo.

Filozofiou celých pretekov je bojovať vlastnými silami bez podpory a mať možnosť „byť na trase sám“. Preto je počet účastníkov limitovaný počtom 150 na každej trase. Keďže je o preteky veľký záujem, dobrodružstvo sa začína už pri registrácii. „Registrácia sa spúšťa počas silvestrovskej polnoci, čiže namiesto novoročného prípitku som sedel pri počítači a vypisoval registračný formulár. Zmeny sa nedali dodatočne vykonať a nebol čas ani na kontrolu – aby som to stihol. Nakoniec som formulár odoslal 20 sekúnd po polnoci a už som bol 135.“ priblížil boj s časom Pavol.

Večera od mamy

Pretekári sa pohybovali po vopred určenej trase, na ktorej boli 3 kontrolné body. Prvý z nich a jediný na slovenskej strane bol v Skalke nad Váhom pri Tren-

1000-míľové preteky si užil. Vzdanie neprichádzalo do úvahy. FOTO: ARCHÍV P. T.

Členská schôdza SZTP ZO Horné Srnie a športové popoludnie

Elena Nosálová

Členskú schôdzu dňa 2. 8. 2024 otvoril predseda p. Štefan Blaho, ktorý privítal prítomných a hostí z družobného mesta Brumov-Bylnice, na čele so starostom p. Jaroslavom Vaněkom a p. Jaroslavou Fojtíkovou, zastupujúcou dôchodcov tohto mesta. Nasledovala voľba novej hospodárky – pokladníčky organizácie. Navrhnutá bola p. Elena Húserková, ktorá bola uznášaniaschopnou schôdzou jednohlasne schválená. Po ukončení členskej schôdze nasledovalo športové popoludnie, v priebehu ktorého bolo podané prítomným občerstvenie – minerálka, káva, koláčik, posúch, dobrý guláš s pivom. Súťažilo sa v 5 disciplínach. Víťazi obdržali vecné ceny – vázy, blahoželáme.

Výsledky

Hod krúžkami

- Ivan Kaprálik
- Milan Vavro
- Milan Pružinec

Hod ježkami

- František Savka
- Andela Hošová
- Zdenko Lipták

Kop na bránku

- Zdenko Lipták
- Pavol Pružinec
- Anton Prokop

Hod zemiakmi

- Zdenko Lipták
- Alena Martišková
- Valéria Kristínová

Hod šípkami

- Ferdinand Šimko
- Štefan Begán
- Miroslav Prokop

Celkovým víťazom sa stal náš nový člen Zdenko Lipták. Po vyhodnotení nasledovalo blahoželanie jubilantom. K ich životným jubileám im srdečne blahoželáme.

Hoci pri príprave akcie organizátorom dopoludnia pršalo, nakoniec sa počasie umúdrilo a akcia sa mohla rozbehnúť. Nikomu sa nechcelo ísť domov, už

teraz sa všetci tešia na ďalšiu akciu. Potešili sme sa z návštevy našich priateľov z Brumova – Bylnice, ktorí nám oplátili našu návštevu na ich akcii vo Sv. Štěpáne, keď organizovali opekačku, spojenú so spevom a hrou na harmonike.

FOTO: ARCHÍV E.N.

Opekačka na Rokytke

KST Lipovec Horné Srnie pozýva všetkých priaznivcov turistiky i cyklistiky na opekačku na Rokytke, ktorá sa bude konať dňa 5. 10. 2024. Spoločný odchod z Horného Srnia bude o 9.00 hod. od ZŠ po modrej TZ smerom na Rokytku.

Dĺžka trasy: 4,5 km - čas cca 1:20 h.

Vstup na Rokytku je možný po celý deň, takže kto chce prísť za nami neskôr, bude vítaný. Opekať si bude každý z vlastných zásob. O dobrú náladu sa nám postarajú dve skvelé heligonkárky z Veľkých Karlovíc a jeden heligónkar – začiatočník.

Pre deti budú pripravené lopty, takže si môžu zahrať futbal a môžu sa k nim pridať aj rodičia. Ďalej môžu využiť hojdačku, ktorá im bude po celý deň k dispozícii.

Každé dieťa, ktoré príde hore na Rokytku v sprievode svojho rodiča/ov, dostane sladkú odmenu a nápoj.

Odporúčaná výbava: dobrá nálada, niečo pod zub a čelová lampa (v prípade neskoršieho odchodu z Rokytky).

V prípade nepriaznivého počasia sa opekačka konáť nebude, ale preloží sa na najbližší možný termín, o ktorom vás budeme včas informovať. KST Lipovec Horné Srnie sa teší na vašu účasť.

Kontakt: Peter Papiernik, tel. č.: 0905 581 619

číne. Keďže primárne sú preteky určené cyklistom, väčšina chodcov tam v stanovenom čase nestihla prísť a minula ich možnosť občerstviť sa a oddýchnuť si. Pre Pavla to však nebol problém: „Mama sa rozhodla, že ma bude v Skalke čakať, keďže po cyklotrase to je zo Srnia kúsok. Bola trochu prekvapená, keď som vyšiel z kríkov celý mokrý, lebo ku kontrolnému bodu som sa musel prebrodiť cez Váh a po daždoch tam bolo po prsia vody. Mal som šťastie, že sa tadiaľ práve plavili vodáci, ktorí mi previezli ruksak.“ Počas brodenia prišiel na novú vychytávku: „Od vtedy som veci pral na sebe. Celý som sa hodil do rieky a naraz som sa umyl, opral veci, schladil a ešte aj zrelaxoval. Ušetril som tým koppec času a starostí, kde „oprané“ veci vysuším.“

Odmenou za prejedenie Slovenska mu bola večera od mamy: „Mama ma čakala s taškou plnou jedla a suchými ponožkami. Zjedol som pečené kura, doplnil potravinové zásoby, chvíľu sme podebatovali a okolo 21.00 sme sa rozlúčili, aby mama prišla domov ešte za svetla a ja som si našiel vhodné miesto na rozloženie stanu. Utáboril som sa v Zamarovciach neďaleko Kačabaru, ale ako sa neskôr ukázalo, nebola to dobrá voľba, pretože celú noc bolo počuť psí štekot.“

Stan vždy poruke

Organizátori Míľ spísali zoznam vecí, ktoré tvorili povinnú výbavu každého účastníka, ako napr. nôž, spací vak, zrkadlo, podpalovač, sprej proti medvedom (alebo inej zveri), píšťalka, dezinfekcia a i. Jednu zo základných vecí, bez ktorej sa Pavol nezaobíde na žiadnej diaľkovej turistike – stan vysoko neodporúčali. Vraj je ťažký a zaberie veľa miesta. Pri ultravzdialenostiach sa odporúča niesť batožinu do 10 kg, takže Pavol s 20 kg ťažkým ruksakom trochu vyčnieval z radu... „Hlavný organizátor a zakladateľ Míľ Jan Kopka osobne čakal na každého pretekára, ktorý sa blížil k cieľu. Keď ma zbadal, povedal, že vyzerám skôr ako nosič na Téryho chatu než ako ultrachodec,“ povedal so smiechom Pavol.

Tolko neodporúčaný stan využil každú z 26 nocí strávených na trati. Dôležité je nájsť si vhodné miesto na kempovanie: „Podstatné je zostať v anonymite, ideálne pod strechou a ďaleko od štekajúcich psův.“ Stan sa snaží preto rozložiť napr. pod terasou chaty/hotela, na terase obchodu alebo aj v autobusovej zastávke. Zachránilo ho to aj počas vyčíňania počasias v Trenčíne a okolí: „Poriadna búrka ma zastihla počas Míľ len raz, a to vtedy, keď zrušili Pohodu. Bol som práve na Veľkej Javorine na Holubyho chate a stan som mal rozložený priamo pod chatou. O sile búrky som sa dozvedel až neskôr.“

Kto sa bojí, nech nechodí do lesa

Ako Pavol hovorí, nemá sa čoho báť. Ak o ňom nikto nevie,

nemá mu kto ublížiť. Pretože najhorší zver vyskytujúci sa v prírode je človek. Ľuďom sa treba vyhýbať, nikdy neviete, na koho natrafíte. Rizikom sú aj Rómovia a opití ľudia. Organizátori Míľ na každej trase vyznačili rizikové úseky. Na Slovensku boli označené lokality s výskytom medvedov a dediny aj mestá s výrazným rómskym zastúpením. V Česku toto riziko nie je. „Treba mať rešpekt, ale netreba sa báť. Obavy, ktoré mám, sú typu: Kde večer zakempujem a čo budem jesť.“

Čo sa týka stretu so zverou, videl len líšku, jazveca a srnky. Väčším problémom boli ovady a kliešte, ktorých si za celú cestu vybral asi 20. V Česku ho potrápili komáre: „Mal som v nohách 1 000 km a najviac ma boleli ruky,

Bežný deň na trati

„Ako spieva Žalman v Tuláckej ukolébavke: Vstát, sbalit a zas íť...“ popisuje deň diaľkového chodca Pavol a približuje svoju každodennú rutinu: „Bežne chodím od 6.00 do 21.00 hod. Prejdem cca 50 km, niekedy sa podarilo aj 60 km – hlavne keď nebolo kde spať, musel som ísť. Potom si rozložím stan, napíšem povinnú sms organizátorom (a ešte aj žene a sestre), vyspím sa, ráno hygiena, niečo pod zub, zbalím stan a znova idem.“

Keďže cesta viedla podľa jeho slov „dosť po civilizácii“, nemusel si robiť, a hlavne niesť, veľké zásoby potravín. Vždy sa našli nejaké potraviny, reštaurácie alebo krčmy. Ich návšteva sa

Prekvapení boli aj organizátori a ostatní účastníci Míľ, a to vtedy, keď sa pozreli na Pavlovy nohy. Vždy keď sa dalo, mal namiesto trekingových topánok obuté sandále s ponožkami. „Keď ma prišiel vo finiši počkať spomínaný Jan Kopka, zaujala ho moja obuv. A vraj prečo sa za ponožky v sandáloch smežeme Čechom, keď to podaktorí nosíme tiež :D. Tým, že som striedal obuv, som prešiel 1 600 km bez jediného otlaku. A to nohy podaktorých účastníkov vyzerali katastrofálne,“ bránil si výber obuvi Pavol.

Príprava na 1000 míľ

Hoci je Pavol Tallo skúsený chodec, bežec i turista, prípravu na takýto dlhý pochod nemožno podceňovať. „V rámci prípra-

stretol dvoch pupkatých Čechov vo flanelových košeliach, ktorí išli dlhšiu trasu 53 km. Povedal som si, že keď to zvládli oni, musím aj ja. Zohnal som si mapu a o týždeň som išiel tú trasu súkromne.“

Dĺžky trás aj ciele sa neustále navyšovali. Pavol prešiel etapovo celé hranice okolo Slovenska (51 dní, 1 565 km) i Česka (58 dní, 2 250 km), 3× absolvoval Cestu hrdinov SNP z Dukly na Devín i obávané preteky Beskydská sedmička. „SNP-čku som išiel prvýkrát po častiach, druhýkrát som ju prešiel za 18 dní a tretíkrát minulý rok, ale predĺžila sa mi o 2 dni – v Myjave som si odskočil na rodinnú oslavu a v Rajci som odbehol Rajecký maratón. Z Dukly som ešte pokračoval po poľskej a ukrajinskej hranici až do Uble, takže celkovo mala trasa 900 km“ zhrnul svoje „pešie“ výsledky Pavol.

Od turistiky k behu

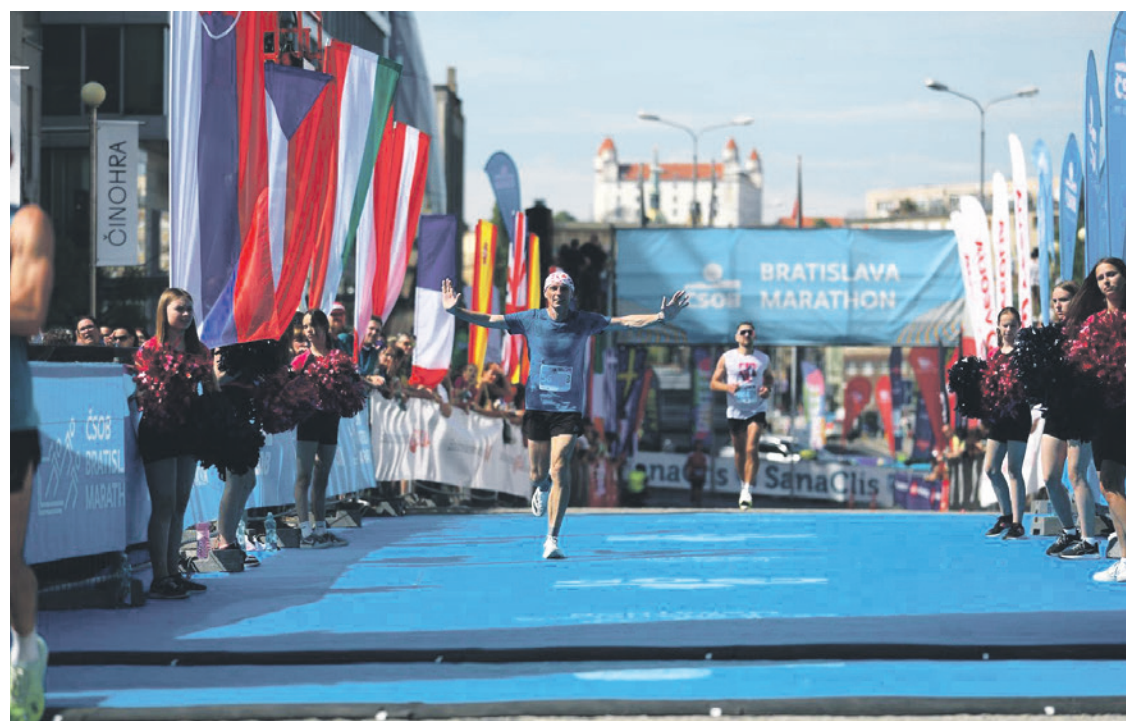
Okrem diaľkových turistických pochodov sa Pavol venuje aj maratónskemu behu. Myšlienku behať maratóny mu vnukol ďalší kamarát Rišo Štefánek, ktorý tiež pochádza zo Srnia. A ako k tomu prišlo? „Raz sme sa s Rišom stretli po dlhom čase a bol trochu objemnejší. Tak som mu povedal: ‚Rišo, ty si nejako pribral‘ (samozrejme, povedal som mu to inak, ale to nie je vhodné na zverejnenie)! Odpovedal mi, že ‚áno, ale mám odbehnuté 3 maratóny! A ty máš koľko?‘ A bolo. V roku 2013 som odbehol v Bratislave svoj 1. maratón, myslel som si, že to boli posledné chvíle môjho života, ale neodradilo ma to a o mesiac v Prahe som sa zlepšil o 20 minút.“ spomína na svoje maratónske začiatky Pavol Tallo, ktorý ich má momentálne na konte 94.

S darčekom nie je problém

Ľudia sa často stretávajú s problémom, čo kúpiť svojim blízkym k sviatku či na Vianoce. Pri Pavlovi je o darčeky postarané – štartovné na nejaký beh. „Keď som oslavoval 40-ku, dostal som od manželky a syna výstup na Gerlach. Na 50-ku som dostal štartovné dokopy na 8 maratónov + 1 ultramaratón. Normálne sa bojím, čo dostanem k 60-ke. Skúšajú, čo vydržím!“ žartuje na margo darčkov od rodiny Pavol. Zároveň dodáva, že rodina a hlavne manželka sú preňho veľkou oporou a je vďačný, že ho v jeho záľube podporujú.

Plány do budúcnosti

Pavol tri roky po sebe absolvoval Moravský UltraMaratón (7 dní = 7 maratónov). Tento rok ho však pre Míle musel vynechať. „Dúfam, že prvý júlový týždeň zabehnem MUM a začiatkom augusta sa chystám s bežeckými kamarátmi do Talianska k jazeru Orta, kde sa beží niečo podobné, ale 10 dní, čiže 10 maratónov po sebe. Zatiaľ sú to len plány, uvidíme, či sa mi ich podarí zrealizovať...“ informoval o plánoch na budúci rok Pavol Tallo a my mu držíme palce a prajeme veľa síl.

V cieľi bratislavského maratónu 2024 s časom 3:15.

FOTO: ARCHÍV P. T.

Rýchly kvíz

Najkrajšie miesto na Slovensku? Myjavské kopanice

Najkrajšie miesto v Česku? Severné Čechy (Lužické hory a České Švajčiarsko)

Najkrajšie miesto na okolí? Javorník a celé Biele Karpaty

Najvýnimočnejší maratón? Viedeň (40 000 ľudí, neskutočná atmosféra) a Rajec (to je srdcovka)

Tri veci, bez ktorých sa na turistike nezaobíde? Sandále, nepremokavá bunda, stan

Boli niekedy myšlienky vzdať preteky? nikdy

čo som stále zaháňal komáre.“ A čo toľko obávané medvede? „Medveďa som za cca 25 rokov diaľkovej turistiky stretol len raz. Bolo to asi pred 5 – 6 rokmi v Slanských vrchoch na európskej ceste E3. Nebolo vidno žiadne stopy, lebo bolo sucho. Išiel som po chodníku a medveď ma križoval. Počkal som, kým prejde, a potom som pokračoval ďalej,“ približ stret s obávanou šelmou Pavol.

zvýšila najmä v druhej polovici trate, keď telo vyčerpalo všetky zásoby a bol stále hladný.

Prekvapivé momenty

Najväčším prekvapením pre Pavla bol cieľ samotný. „Čakal som, že mi prejedenie celej trasy bude trvať 30 – 35 dní. Napokon som to zvládol za 26 dní, 1 hodinu a 15 minút,“ netajil Pavol spokojnosť s výsledkom.

vy na Míle som absolvoval trasu Praha–Brno okolo Sázavy, čo je cca 300 km. Zrušili mi však 2 dni dovolenky, tak som prišiel len po Tišnov. V rámci kondičnej prípravy som pred pretekmi odbehol asi 10 maratónov, z toho jeden v osobnom rekorde 3:14 vo Viedni, a vrcholom prípravy boli preteky Trnavská stomíľovka z Bratislavy do Trenčína (36 h 20 min). Keďže mi už predtým zrušili 2 dni dovolenky, nemohol som očakávať, že ma pustia na celý mesiac. Tak mi neostalo než dať na Míle výpoveď – ale už ma vziali naspäť“, vysvetlil záhadu množstva voľných dní Pavol.

Rady na 1000-míľový závod čerpal Pavol aj od kamaráta a tiež rodáka z Horného Srnia Jána Černičku: „Jano prešiel Míle 2× na bicykli, takže aspoň šťastí som vedel, do čoho idem.“

Turistické začiatky

Hoci Pavol odjakživa rád trávil čas v prírode, išlo väčšinou o kratšie trasy po okolí. K diaľkovej turistike sa dostal počas práce v Česku, čo bolo zhruba pred štvrtstoročím: „Bol som na montážach pri Prahe a vtedy bola taká móda, že všetci chodili na turistiku do okolia Prahy. Prihlásil som sa teda na organizovaný pochod z Benešova u Prahy na zámok Konopište, čo bolo 35 km. Tam som

Pripomíname životné jubileá

S talo sa peknou tradíciou, že starosta obce osobne navštevuje a gratuluje všetkým jubilantom, ktorí oslávili aspoň 80 rokov. Fotografie z týchto gratulácií zverejňujeme so súhlasom jubilantov aj na stránke našej obce na sociálnej sieti. Aby si na nich mohli spomenúť aj tí z vás, ktorí na sociálne siete nechodia, otvárame v Lipovci novú rubriku Jubilanti. Oslávencom prajeme k ich významným životným jubileám všetko najlepšie a do ďalších rokov veľa zdravia a krásnych chvíľ.

Anton Kebísek
80 rokov
6. júl

Viktor Papierník
85 rokov
16. júl

Marta Varčeková
85 rokov
10. august

Anna Jackovičová
90 rokov
7. august

Spoločenská kronika

Naši noví občania

Tadeáš Schizler
Šimon Kubíček
Lukáš Meščánek
Marko Breznický

Navždy sme sa rozlúčili

16.7.2024 Viera Makovcová
23.7.2024 František Černička
25.7.2024 Pavol Brindza
9.8.2024 Irena Vydrnáková
10.8.2024 Jozef Buran

Aj v tomto roku sa Miestna akčná skupina Vršatec zapojila už do 14. ročníka celoslovenskej fotografickej súťaže „Najkrajšia fotografia z územia MAS“, ktorú každoročne vyhlasuje Národná sieť rozvoja vidieka. S fotografiami sme sa prihlásili do všetkých 7 kategórií a získali krásne umiestnenia. Hlasovanie bolo možné od 15.6. do 17.7.2024 na webovej stránke Národnej siete rozvoja vidieka. Slávnostné vyhodnotenie a odovzdávanie cien prebehlo počas výstavy Agrokomplex Nitra na galaprograme Večer vidieka, ktorý sa konal 16.8.2024. Krásne 4. miesto získal aj Matej Masár z Horného Srnia. Jeho fotografia s ikonickou lávkou v Kameničanoch zabodovala medzi 28 súťažnými fotografiami v kategórii Život v našej MAS. DAKUJEME všetkým, ktorí hlasovali za "naše" fotky a samozrejme autorom fotografií patrí obrovská gratulácia.

VIERA BENKOVÁ, MAS VRŠATEC, FOTO: MATEJ MASÁR

Júlia Riečičiarová
85 rokov
2. september

Mária Švajleninová
85 rokov
16. september

Terézia Masarčinová
80 rokov
17. september

Kalendár rozvozu odpadu v 4. štvrtroku 2024

OKTÓBER					NOVEMBER					DECEMBER				
tyždeň	dátum	deň	vývoz		tyždeň	dátum	deň	vývoz		tyždeň	dátum	deň	vývoz	
40.	1.10.2024	utorok	✓		44.	1.11.2024	piatok			48.	1.12.2024	nedela		
	2.10.2024	streda				2.11.2024	sobota			49.	2.12.2024	pondelok		
	3.10.2024	štvrtok				3.11.2024	nedela				3.12.2024	utorok		
	4.10.2024	piatok			45.	4.11.2024	pondelok				4.12.2024	streda		
	5.10.2024	sobota				5.11.2024	utorok				5.12.2024	štvrtok		
	6.10.2024	nedela				6.11.2024	streda				6.12.2024	piatok		
41.	7.10.2024	pondelok				7.11.2024	štvrtok				7.12.2024	sobota		
	8.10.2024	utorok				8.11.2024	piatok			50.	8.12.2024	nedela		
	9.10.2024	streda			46.	9.11.2024	sobota				9.12.2024	pondelok		
	10.10.2024	štvrtok				10.11.2024	nedela				10.12.2024	utorok	✓	✓
	11.10.2024	piatok				11.11.2024	pondelok				11.12.2024	streda		
	12.10.2024	sobota				12.11.2024	utorok	✓			12.12.2024	štvrtok		
42.	13.10.2024	nedela				13.11.2024	streda				13.12.2024	piatok		
	14.10.2024	pondelok			47.	14.11.2024	štvrtok			51.	14.12.2024	sobota		
	15.10.2024	utorok	✓			15.11.2024	piatok				15.12.2024	nedela		
	16.10.2024	streda				16.11.2024	sobota			52.	16.12.2024	pondelok		
	17.10.2024	štvrtok				17.11.2024	nedela				17.12.2024	utorok		
	18.10.2024	piatok			48.	18.11.2024	pondelok				18.12.2024	streda		
43.	19.10.2024	sobota				19.11.2024	utorok				19.12.2024	štvrtok		
	20.10.2024	nedela				20.11.2024	streda				20.12.2024	piatok		✓
	21.10.2024	pondelok				21.11.2024	štvrtok				21.12.2024	sobota		
	22.10.2024	utorok				22.11.2024	piatok			53.	22.12.2024	nedela		
	23.10.2024	streda				23.11.2024	sobota				23.12.2024	pondelok		
	24.10.2024	štvrtok				24.11.2024	nedela				24.12.2024	utorok		
44.	25.10.2024	piatok				25.11.2024	pondelok				25.12.2024	streda		
	26.10.2024	sobota				26.11.2024	utorok				26.12.2024	štvrtok		
	27.10.2024	nedela				27.11.2024	streda		✓		27.12.2024	piatok		
	28.10.2024	pondelok				28.11.2024	štvrtok				28.12.2024	sobota		
	29.10.2024	utorok				29.11.2024	piatok				29.12.2024	nedela		
	30.10.2024	streda		✓		30.11.2024	sobota				30.12.2024	pondelok		
	31.10.2024	štvrtok									31.12.2024	utorok		

Termíny vývozu papierov a kartónov

Termín vývozu skla

Termíny vývozu plastov, kovov a tetrapakov